



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

### S P R E N D I M A S

2026 m. balandžio 23 d. Nr. 21RE2-167 (AG2-100/13-2026)  
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio, Lauros Bernikienės, Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2026 m. balandžio 22 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. kovo 17 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2026 m. kovo 24 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriuo keliami reikalavimai:

1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus (toliau – Kontrolės skyrius) 2026 m. kovo 17 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe“ (toliau – ir Sprendimas) dalį, kuria nustatytas 55 proc. dalyvumo lygis, 45 proc. netekto dalyvumo lygis bei dalyvumo lygio termino pradžia nuo 2025 m. gruodžio 30 d.;

2) įpareigoti Agentūrą iš naujo, išsamiai ir motyvuotai įvertinti pareiškėjo sveikatos būklę, netekto dalyvumo procentus ir dalyvumo lygio termino pradžią, remiantis visais pateiktais medicininiais ir kitais dokumentais;

3) vertinant iš naujo, įpareigoti Agentūrą spręsti dėl dalyvumo lygio termino pradžios nustatymo atgaline data bent nuo 2023 m. spalio 18 d., nes laikino nedarbingumo laikotarpis pagal pateiktus dokumentus baigėsi 2023 m. spalio 17 d., o liekamieji *(duomenys neskelbtini)* po ligos išliko;

4) priteisti pareiškėjo naudai bylinėjimosi išlaidas, jeigu tokių atsirastų.

Skundu pareiškėjas nurodo, kad Sprendimu pareiškėjui nustatytas 55 procentų dalyvumo lygis, 45 procentų netekto dalyvumo, o dalyvumo lygio terminas nustatytas nuo 2025 m. gruodžio 30 d. Pareiškėjas nesutinka su nustatytu netekto dalyvumo procentu bei dalyvumo lygio atsiradimo laiku.

Paaiškina, kad jo sveikatos sutrikimai atsirado 2023 m. spalio 1 d., kai jis tarnybos metu, dalyvaudamas lauko pratybose pajuto galvos skausmus, šaltkrėtį, raumenų spazmus ir koordinacijos sutrikimus. Po to diagnozuotas *(duomenys neskelbtini)*. Aplinkybę, jog susirgimas susijęs su tarnyba

ir laikomas nelaimingu atsitikimu darbe patvirtina ligos aplinkybių išvada ir nelaimingo atsitikimo darbe aktas.

Pažymi, kad buvo gydomas stacionare (*duomenys neskelbtini*), vėliau buvo nustatytas laikinas nedarbingumas (*duomenys neskelbtini*). Šios aplinkybės, pareiškėjo teigimu, aktualios sprendžiant dėl dalyvumo lygio termino pradžios nustatymo atgaline data.

Pareiškėjas nurodo po persirgtos ligos likusius sveikatos funkcinis sutrikimus: (*duomenys neskelbtini*), kurie neigiamai įtakoja pareiškėjo kasdienybę. Išdėstytus sveikatos sutrikimus grindžia specialistų išvadomis: 2025 m. gruodžio 29 d. (*duomenys neskelbtini*) šeimos gydytojo siuntimu į Agentūrą (toliau – ir Siuntimas), 2026 m. sausio 22 d. gydytojo neurologo išvada, 2026 m. sausio 27 d. (*duomenys neskelbtini*) pažyma Nr. (*duomenys neskelbtini*).

Nurodo, kad ankstesniu Agentūros sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) (pastaba, Agentūros Klaipėdos II teritorinio skyriaus (toliau ir – Teritorinis skyrius) 2026 m. sausio 26 d. sprendimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“, toliau ir – Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 2) jam buvo nustatytas didesnis netekto dalyvumo lygio procentas – 55 proc., tačiau Agentūros Sprendimu jis buvo sumažintas iki 45 proc., nors pareiškėjo medicininiai dokumentai sveikatos būklės pagerėjimo pokyčių nerodo.

Paaikškina, kad anksčiau į Agentūrą nesikreipė, nes tikėjosi laikino sveikatos sutrikimų pobūdžio ir sveikatos pagerėjimo, taip pat vengė asmens su negalia statuso. Tačiau laikui bėgant paaikškėjo, kad sveikatos sutrikimai yra ilgalaikiai – (*duomenys neskelbtini*), kurie reikšmingai ap sunkina kasdienę ir darbinę veiklą.

Pareiškėjas nesutinka su skundžiamu Sprendimu, teigdamas, kad jame nepakankamai įvertintas ilgalaikis ir tęstinis sveikatos sutrikimų pobūdis. Medicininiai dokumentai, pareiškėjo teigimu, patvirtina objektyvius neurologinius pakitimus (*duomenys neskelbtini*). Taip pat pabrėžia, kad vėlesnis kreipimasis į Agentūrą savaime nepaneigia ankstesnio dalyvumo netekimo.

Pareiškėjas ginčija Kontrolės skyriaus Sprendimą, kuriuo netekto dalyvumo procentas sumažintas nuo 55 proc. iki 45 proc., laikydamas tokį sprendimą nepagrįstu ir nenuosekliu, nes medicininiai duomenys nepatvirtina sveikatos būklės pagerėjimo, o gydytojų vertinimu kasdienė ir darbinė veikla išlieka ribota.

Atsižvelgdamas į medicininiuose dokumentuose nurodytą laikino nedarbingumo laikotarpį iki 2023 m. spalio 17 d., pareiškėjas prašo dalyvumo lygį ir netekto dalyvumo procentą nustatyti atgaline data – ne vėliau kaip nuo 2023 m. spalio 18 d.

Pareiškėjas Komisijai 2026 m. kovo 25 d. pateikė papildomus paaikškinimus, nurodydamas, kad į Agentūrą dėl dalyvumo lygio nustatymo anksčiau nesikreipė dėl jauno amžiaus ir patirties stokos, manė, kad sveikatos problemos laikui bėgant sumažės ir kreiptis dėl dalyvumo lygio nereikės. Pažymi, jog sveikatos sutrikimai išlikę, todėl sveikatos būklė lieka stabiliai bloga. Papildo, kad yra nustatytas padidėjęs kraujospūdis, atitinkantis (*duomenys neskelbtini*), kuri susijusi su persirgtu (*duomenys neskelbtini*).

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepimu taip pat prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams.

Atsakovė atsiliepime nurodo, kad pareiškėjo dalyvumo lygis buvo vertinamas 2025 m. gruodžio 30 d. – 2026 m. sausio 26 d. Teritoriniame skyriuje, kuris 2026 m. sausio 26 d. sprendimu „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ Nr. STS-895 (Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 2) nustatė 45 proc. dalyvumo lygį nuo 2025 m. gruodžio 30 d. iki 2026 m. gruodžio 29 d. ir 2026 m. sausio 26 d. sprendimu „Dėl dalyvumo lygio, dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe“ Nr. STS-894 (toliau ir – Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 1) nustatė 55 proc. dalyvumo lygį nuo 2025 m. gruodžio 30 d. iki 2026 m. gruodžio 29 d.

Atsakovė atsiliepime dėsto faktines aplinkybes, susijusias su pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimu Agentūros Teritoriniame padalinyje bei Agentūros Kontrolės skyriaus Sprendimu, kuriuo, išnagrinėjus pareiškėjo 2026 m. sausio 30 d. skundą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Skundas) dėl dalyvumo lygio nustatymo, buvo paliktas galioti nepakeistas Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 1, kuriuo nustatytas 55 proc. dalyvumo lygis nuo 2025 m. gruodžio 30 d. iki 2026 m. gruodžio 29 d.

Atsiliepime nurodo, kad pareiškėjo dalyvumo lygis vertintas vadovaujantis Siuntimu ir prie jo pridėtais mediciniais dokumentais bei Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (toliau – Kriterijų ir tvarkos aprašas), jo priedais.

Pažymi, kad pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 punktą, dalyvumo lygis dėl priežasties, nurodytos šio aprašo 37.3 papunktyje (nelaimingas atsitikimas (suluošinimas) darbe), nustatomas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo kriterijais, nevertinant bazinio dalyvumo ir individualios pagalbos poreikio. Pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 35 punktą, kai asmeniui nustatyti keli sužalojimai ar ligos, dalyvumo lygis nustatomas atskirai dėl kiekvieno nelaimingo atsitikimo darbe atvejo, nevertinant kitų su tuo nesusijusių sutrikimų. Kai keli funkcijų sutrikimai sustiprina vienas kitą, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo bazinio dalyvumo procentai dauginami iš koeficientų 34<sup>1</sup>.1–34<sup>1</sup>.4 papunkčiuose nustatyta tvarka (Kriterijų ir tvarkos aprašo 34<sup>1</sup> punktas).

Atsakovė nurodo, kad pareiškėjo dalyvumo lygis dėl priežasties „nelaimingas atsitikimas (suluošinimas) darbe“ vertintas pagal medicininiuose dokumentuose ir Siuntime nurodytų diagnozių pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, toliau – ir TLK-10-AM) kodus: (*duomenys neskelbtini*). Taip pat pažymi, kad diagnozė (*duomenys neskelbtini*) nebuvo vertinta, nes medicininiai duomenys nepatvirtino (*duomenys neskelbtini*) būdingų kriterijų (nenustatyta 0 balų raumenų jėga; nustatyta 4 balų jėga dešinėse galūnėse).

Atsakovė nurodo, kad vertinant pareiškėjo būklę buvo taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo I skyriaus 7.3 papunktis, numatantis 55 proc. bazinį dalyvumo lygį, kuris taikomas esant vidutinio sunkumo smegenų pažeidimams, pasireiškiantiems koordinacijos, pusiausvyros ir eisenos sutrikimais – (*duomenys neskelbtini*). Pažymi, kad pareiškėjui nustatyti (*duomenys neskelbtini*) po persirgto (*duomenys neskelbtini*) (2023 m. spalio mėn.). Vadovaudamasi mediciniais dokumentais (2023 m. lapkričio 13 d. Nelaimingo atsitikimo darbe akto Nr. (*duomenys neskelbtini*), 2025 m. gruodžio 11 d. neurologo konsultacijos ir 2025 m. gruodžio 29 d. siuntimo į Agentūrą duomenimis.) nustatė, kad pareiškėjui išlikęs (*duomenys neskelbtini*). Atliekant piršto–nosies mėginį nustatyta (*duomenys neskelbtini*). Eisena apibūdinama kaip (*duomenys neskelbtini*).

Atsakovė paaiškina, kad vertinant pareiškėjo dalyvumo lygį nebuvo nustatyta kitų organizmo funkcinių sutrikimų, dėl kurių būtų taikomi kiti bazinio dalyvumo lygio intervalai (70–80 proc., 50–65 proc., 30–45 proc. ar 0–25 proc.), todėl dalyvumo lygį mažinantis koeficientas nebuvo taikytas. Taip pat pažymi, kad vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.3 papunkčiu, nustatant dalyvumo lygį dėl priežasties „nelaimingas atsitikimas (suluošinimas) darbe“, individualios pagalbos poreikio klausimynas nepildomas.

Atsakovė laikosi pozicijos, kad pareiškėjui pagrįstai nustatytas 55 proc. dalyvumo lygis dėl priežasties „nelaimingas atsitikimas (suluošinimas) darbe“, nes vertinant pareiškėjo sveikatos funkcinius sutrikimus buvo taikytos Aprašo 5 priedo nuostatos, kuriose nustatyti konkretūs bazinio dalyvumo lygio procentai. Pažymi, kad šie procentai yra iš anksto teisės aktuose nustatyti ir negali būti koreguojami ar keičiami individualiai, todėl pareiškėjo dalyvumo lygis negalėjo būti nustatytas mažesnis, nei numatyta taikytame kriterijuje. Atsakovė pabrėžia, kad Agentūra nustato ne asmens sveikatos būklę ar diagnozes, o dalyvumo lygį, kuris grindžiamas ne pačiomis diagnozėmis, o jų sukeltais organizmo funkcijų sutrikimais ir jų mastu.

Atsakovė nurodo, kad dalyvumo lygio termino pradžia nustatyta nuo 2025 m. gruodžio 30 d., vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – ir ANTAPI) 19 straipsnio 6 dalies 2 punktu ir Kriterijų ir tvarkos aprašo 45 punktu, t. y. nuo prašymo

gavimo Agentūroje dienos. Taip pat pažymi, kad nors Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punktas numato galimybę nustatyti terminą atgaline data dėl nelaimingo atsitikimo darbe, tačiau nagrinėjamu atveju, atsakovės vertinimu, nepakanka duomenų, todėl atgalinė data nebuvo taikyta. Paaiškina, kad, išanalizavus Elektroninėje sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ESPBI IS) duomenis, nustatyta, jog pareiškėjui po persirgto (*duomenys neskelbtini*) buvo taikytas reabilitacinis gydymas, vėliau fiksuotas būklės pagerėjimas, o laikotarpiu nuo 2024 m. pradžios iki 2025 m. pabaigos dėl šios ligos padarinių jis nesikonsultavo ir nesigydė, neurologinė simptomatika medicininiuose įrašuose nebuvo fiksuojama. Pažymi, kad minėtu laikotarpiu pareiškėjas į gydytojus kreipėsi dėl kitų, su nelaimingu atsitikimu darbe nesusijusių ligų, todėl, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 35 punktu, šių sutrikimų įtaka dalyvumo lygiui nevertintina, todėl atsakovė daro išvadą, kad nėra pakankamai duomenų, leidžiančių nustatyti dalyvumo lygio termino pradžią atgaline data, todėl toks terminas pagrįstai nenustatytas.

Atsakovė nurodo, kad Teritorinio skyriaus sprendimu Nr. 2 nustatytas 45 proc. dalyvumo lygis, o Teritorinio skyriaus sprendimu Nr. 1 nustatytas 55 proc. dalyvumo lygis dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe. Pažymi, kad tai yra du atskiri administraciniai sprendimai, o pareiškėjas skundė tik Teritorinio skyriaus sprendimą Nr. 1 ir jo termino pradžią, todėl Teritorinio skyriaus sprendimas Nr.2 (Nr. (*duomenys neskelbtini*)) pakartotinai nebuvo vertintas ir liko galioti. Atsižvelgdama į tai, atsakovė teigia, kad abu sprendimai nebuvo pakeisti, todėl pareiškėjui mažesnis netekto dalyvumo lygio procentas negalėjo būti nustatytas.

Pažymi, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus Sprendimas priimtas kvalifikuotų specialistų, atlikus išsamią byloje esančių medicininių dokumentų analizę, laikantis teisės aktų reikalavimų ir pagal Agentūrai suteiktos kompetencijos ribas. Atsakovė taip pat pabrėžia, kad dalyvumo lygio vertinimas grindžiamas specialiosiomis (medicininėmis) žiniomis ir objektyviais mediciniais duomenimis.

Atsakovė teigia, kad pareiškėjas skunde nepateikė konkrečių teisės normų pažeidimų ar naujų įrodymų, o savo reikalavimus grindžia subjektyviu vertinimu, todėl jo argumentai nelaikytini teisiškai reikšmingais. Papildomai pažymi, kad pasikeitus sveikatos būklei pareiškėjas turi teisę kreiptis dėl naujo dalyvumo lygio vertinimo. Atsižvelgdama į tai, atsakovė prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Pareiškėjui ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Pareiškėjas nurodė, kad Komisijos posėdyje dalyvauti nepageidauja, o atsakovė atsiliepimu sutiko bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į bylos šalių valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka, šalims nedalyvaujant.

*Skundas tenkintinas iš dalies. Bylos dalis dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo nutrauktina.*

Byloje kilo ginčas dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. kovo 17 d. sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe“ teisėtumo bei įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad 2025 m. gruodžio 29 d. UAB (*duomenys neskelbtini*) šeimos gydytojo siuntimu (minėta, toliau – ir Siuntimas) pareiškėjas nukreiptas į Agentūrą dalyvumo lygio nustatymui. Siuntime nurodyta pagrindinė diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*), taip pat lydinčios diagnozės pagal TLK-10-AM kodus: (*duomenys neskelbtini*).

Pareiškėjas 2025 m. gruodžio 30 d. prašymu nustatyti negalią (pilnamečiams asmenims) (Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau ir – Prašymas) kreipėsi į Agentūrą prašydamas, be kita ko, nustatyti dalyvumo lygį.

Teritorinis skyrius gauto Prašymo pagrindu 2026 m. sausio 26 d. priėmė Teritorinio skyriaus sprendimą Nr. 1. Iš Teritorinio skyriaus sprendimo Nr. 1 turinio nustatyta, kad vadovaujantis Dalyvumo lygio aprašo 34<sup>1</sup> punktu, vertintas sunkiausias organizmo funkcijos sutrikimas (*duomenys neskelbtini*), atitinkantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo „Nelaimingo atsitikimo (suluošinimo)

darbe ir (ar) profesinės ligos ar ligos (suluošinimo) būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu bazinio dalyvumo kriterijai“ (toliau ir – Bazinio dalyvumo kriterijai) 7.3 papunkčio (Smegenų pažeidimai, kai sutrikusi koordinacija ir pusiausvyra (stovint ir vaikstant): galvos smegenų pažeidimai (uždegimai, traumos, augliai, intoksikacijos, galvos smegenų kraujotakos (veninės ir (ar) arterinės) sutrikimai, demielinizuojančios ir degeneracinės centrinės nervų sistemos ligos ir kt.), kai organinės kilmės smegenų pakitimai įrodyti klinikiniais, instrumentiniais diagnostiniais, neurovizualiniais tyrimais, patvirtinti gydytojų išvadamis) reikšmę – vidutiniai: *(duomenys neskelbtini)*. Sveikatos būklė patvirtinta 2025 m. gruodžio 11 d. neurologo konsultacijos ir Siuntimo į Agentūrą duomenimis. Vertinant dalyvumo lygį, vertinti funkciniai sutrikimai, stiprinantys vienas kitą. Nustatyti bazinio dalyvumo procentai – 55. Teritorinio skyriaus sprendime Nr. 1 nurodyta, kad vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34<sup>1</sup>.2 papunkčiu, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai – 55 dauginti iš koeficiento 1.00, apskaičiuotas dalyvumo lygis yra 55 procentai (-ų), o vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 ir 36 punktais, nustatytas 55 procentų dalyvumo lygis ir 45 procentų netekto dalyvumo lygis. Dalyvumo lygio priežastis, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 37 punkto 37.3. papunkčiu – nelaimingas atsitikimas (suluošinimas) darbe. Teritorinio skyriaus sprendime Nr. 1 nurodyta, kad sprendimas priimtas Teritorinio skyriaus 2026 m. sausio 26 d. Dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe vertinimo akto Nr. *(duomenys neskelbtini)* pagrindu.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Teritorinis skyrius gauto Prašymo pagrindu 2026 m. sausio 26 d. papildomai priėmė 2026 m. sausio 26 d. sprendimą Nr. STS-895 „Dėl dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų“ (minėta, toliau ir – Teritorinio skyriaus sprendimas Nr. 2), kuriuo nusprendė pareiškėjui nustatyti 45 procentų dalyvumo lygį ir 55 procentų netekto dalyvumo lygį nuo 2025 m. gruodžio 30 d. iki 2026 m. gruodžio 29 d.

Pareiškėjas nesutikdamas su Teritorinio skyriaus sprendimais 2026 m. sausio 30 d. kreipėsi į atsakovę su bendro pobūdžio prašymu (minėta, toliau ir – Skundas) skirti jam priklausančias išmokas, paramos priemones už praėjusį laikotarpį atgaline tvarka nuo susirgimo *(duomenys neskelbtini)* ir simptomų diagnozavimo, motyvuojant, kad sveikatos būklė negerėjanti. Su skundu taip pat pateikė naują 2026 m. sausio 22 d. gydytojo neurologo išvadą.

Agentūros Kontrolės skyrius 2026 m. vasario 4 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl *(duomenys neskelbtini)* prašymo“ informavo pareiškėją apie gautą Skundą dėl Teritorinio skyriaus sprendimu Nr. 1 nustatyto 55 proc. dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe atstatymo nuo nelaimingo atsitikimo darbe datos. Papildomai 2026 m. kovo 2 d. raštu „Dėl administracinės procedūros sprendimui priimti termino pratęsimo“ informavo, jog pakartotinis pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimo terminas pratęstas 10 darbo dienų.

Atsakovė 2026 m. kovo 17 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl pakartotinio vertinimo“ informavo pareiškėją apie priimtą Sprendimą.

Bylos duomenimis nustatyta, jog Agentūros Kontrolės skyrius, išnagrinėjęs pareiškėjo Skundą, priėmė Sprendimą, kuriuo nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo Nr. 1, kuriuo pareiškėjui nuo 2025 m. gruodžio 30 d. iki 2026 m. gruodžio 29 d. paliktas nustatytas 55 proc. dalyvumo lygis, 45 proc. netekto dalyvumo lygis, dėl termino nenustatymo atgaline data nurodant, kad vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punktu, pagrindo nustatyti termino atgaline data nėra, kadangi tam nėra pateikta pakankamai duomenų, pareiškėjui baigtas laikino nedarbingumo tęsimas, tačiau dėl padarinių po persirgto *(duomenys neskelbtini)* iki 2025 m. gruodžio 30 d. į Agentūrą nesikreipė. Sprendime nurodyta, kad jis priimtas 2026 m. kovo 17 d. dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe vertinimo akto Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – ir Aktas Nr. *(duomenys neskelbtini)*) pagrindu.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (toliau – ir ASNTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (minėta, toliau – Kriterijų ir tvarkos aprašas), ir kiti teisės aktai.

Pareiškėjas Komisijai pateiktame skunde nurodo nesutinkantis su skundžiamu Agentūros Kontrolės skyriaus Sprendimu, atlikus pakartotinį vertinimą, dalyje dėl nustatyto mažesnio netekto dalyvumo procento ir dėl termino pradžios nenustatymo atgaline data. Teigia, kad po 2023 m. spalio mėn. persirgto (*duomenys neskelbtini*) jam išliko ilgalaikiai (*duomenys neskelbtini*), reikšmingai ribojantys darbingumą ir kasdienę veiklą. Nors ankstesniu sprendimu buvo nustatytas 55 proc. netekto dalyvumo lygis, vėlesniu sprendimu jis sumažintas iki 45 proc., su kuo pareiškėjas nesutinka, teigdamas, kad medicininiai duomenys nepatvirtina sveikatos pagerėjimo. Mano, kad vėlesnis kreipimasis į Agentūrą neturėtų paneigti ankstesnio sveikatos sutrikimų poveikio, todėl prašo panaikinti Sprendimo dalį dėl sumažinto dalyvumo lygio ir nustatyti jį atgaline data nuo 2023 m. spalio 18 d.

Komisija, vertindama skundo argumentus, pirmiausia pažymi, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra išaiškinęs, kad administraciniai teismai (šiuo atveju, Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininį kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, priimant ginčijamą sprendimą, ar buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013). Todėl, Komisija šiuo aspektu negali pasisakyti ar vertinti medicininį dokumentų iš esmės.

Atsižvelgdama į skundo turinį ir pareiškėjo nurodytų argumentų apimtį, Komisija sprendžia, kad nagrinėjant ginčą dėl Sprendimo teisėtumo bei reikalavimo įpareigoti atsakovę atlikti veiksmus pagrįstumo, svarbu įvertinti, ar atsakovė, priimdama ginčijamą Sprendimą, tinkamai ir išsamiai nustatė bei įvertino visas dalyvumo lygiui ir termino nustatymui atgaline data reikšmingas aplinkybes, t. y. pareiškėjui diagnozuotas ligas ir patologines būkles, jų sukeltus organizmo funkcijų sutrikimus bei jų intensyvumą, taip pat ar teisingai pritaikė atitinkamus kriterijus pagal taikytinus teisės aktus. Komisija taip pat privalo patikrinti, ar ginčijamas Sprendimas priimtas laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų reikšmingų aplinkybių įvertinimą, ar Sprendime buvo tinkamai ir pagrįstai motyvuota, kodėl vieni medicininiai duomenys laikyti reikšmingais, o kiti – atmesti, taip pat ar buvo atsižvelgta į pareiškėjo Skunde nurodytas aplinkybes, ar ginčijamas administracinis sprendimas priimtas pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams ir ar atitinka administraciniam sprendimui keliamus aiškumo, pagrįstumo ir motyvavimo reikalavimus.

ASNTAPI paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje. ASNTAPI 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad dalyvumo lygis – atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Pagal ASNTAPI 19 straipsnio 2 dalį, dalyvumo lygis dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba susirgimo profesine liga asmeniui nustatomas neatsižvelgiant į jo amžių. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (ASNTAPI 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (ASNTAPI 19 straipsnio 4 dalis). ASNTAPI 19 straipsnio 7 dalyje

nustatyta, kad dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru.

Dalyvumo lygis nustatomas Kriterijų ir tvarkos aprašu. Dalyvumo lygį nustato Agentūra (Kriterijų ir tvarkos aprašo 2 punktas). Kriterijų ir tvarkos aprašo IV skyrius reglamentuoja specialius dalyvumo lygio nustatymo atvejus, be kita ko, nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe dalyvumo lygio priežasties atvejį, kurio pagrindu vertinant asmens dalyvumo lygį nevertinamas bazinis dalyvumas ir individualios pagalbos poreikis, o organizmo funkcijų sutrikimai, atsiradę dėl kelių ligų ar traumų, sustiprina vienas kitą, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo bazinio dalyvumo procentai dauginami iš nurodytų koeficientų (Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 ir 34<sup>1</sup> punktai).

Pažymėtina, jog atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis VAI nuostatomis. VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (LVAT 2021 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022 ir kt.).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje taip pat yra nurodęs, jog VAI 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui spręsti reikšmingas aplinkybes, išklausti asmenis, kurių atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrinti, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>502</sup>-134/2012, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>143</sup>-816/2014 ir kt.).

Bylos duomenimis nustatyta, jog Agentūros Kontrolės skyrius, atlikęs pareiškėjo pakartotinio dalyvumo lygio vertinimą, priėmė Sprendimą, kuriuo nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo Nr. 1, kuriuo nustatytas 55 procentų dalyvumo lygis ir 45 procentų netekto dalyvumo lygis. Sprendime nurodoma, kad Sprendimas priimtas Akto Nr. 665 pagrindu. Iš Sprendimo turinio nustatyta, kad jį priimant, be kita ko, vadovautasi Siuntimo bei ESPBI IS esančiais duomenimis. Vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė (*duomenys neskelbtini*), kuri atitinka Bazinio dalyvumo kriterijų 7.3 papunktį.

Sprendime nurodyta, kad vertintas sunkiausias organizmo funkcijos sutrikimas – (*duomenys neskelbtini*), taip pat įvertinti su juo susiję funkciniai sutrikimai pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*), kad asmeniui po persirgto (*duomenys neskelbtini*) (2023 m. spalio mėn.) išliko (*duomenys neskelbtini*). Sprendime taip pat nurodyta, kad sveikatos būklė patvirtinta 2023 m. lapkričio 13 d. nelaimingo atsitikimo darbe aktu Nr. (*duomenys neskelbtini*), 2025 m. gruodžio 11 d. neurologo konsultacijos bei Siuntimo į Agentūrą duomenimis.

Iš Sprendimo turinio nustatyta, kad atsakovė išanalizavusi ESPBI IS esančius duomenis, nustatė, jog pareiškėjui po ligos buvo taikytas reabilitacinis gydymas, kuris baigtas 2023 m. gruodžio 7 d., taip pat tęstas laikinas nedarbingumas iki 2024 m. sausio 17 d., o šeimos gydytojo konsultacijose, tęsiant nedarbingumo pažymėjimą, fiksuotas pareiškėjo sveikatos būklės pagerėjimas. Detalizuota, kad 2024 m. sausio mėn. pareiškėjas buvo konsultuotas fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo bei gydytojo neurologo, kurių metu nustatyta (*duomenys neskelbtini*). Taip pat nurodyta, kad laikotarpiu nuo 2024 m. sausio mėn. iki 2025 m. gruodžio mėn. pareiškėjas dėl persirgto (*duomenys neskelbtini*) padarinių nesikreipė ir nebuvo gydomas, o ESPBI IS esančiuose duomenyse ši liga

minima tik anamnezės dalyje. Minėtu laikotarpiu pareiškėjas lankėsi pas gydytojus profilaktinių patikrinimų tikslais (2024 m. gruodžio 17 d. vidaus ligų gydytojo ir 2025 m. balandžio 8 d. šeimos gydytojo konsultacijos), kurių metu nurodyta, jog pareiškėjas nusiskundimų neturi, neurologinė simptomatika nenustatyta. Be to, Sprendime pažymėta, kad pareiškėjas sirgo kitomis ūminėmis ligomis: (*duomenys neskelbtini*), dėl kurios taikytas operacinis gydymas ir išduotas laikino nedarbingumo pažymėjimas.

Vertinant dalyvumo lygį, Sprendime nurodyta, kad vertinti funkciniai sutrikimai, stiprinantys vienas kitą. Iš Sprendimo turinio nustatyta, kad vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 ir 36 punktais pareiškėjui nustatytas 55 procentų dalyvumo lygis ir 45 procentų netekto dalyvumo lygis, o dalyvumo lygio priešastis, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 37 punkto 37.3 papunkčiu, yra nelaimingas atsitikimas (sužalojimas) darbe. Nustatyta, kad dalyvumo lygio nustatymas atgaline data netaikytas, kadangi tam nepakako duomenų – pareiškėjas dėl persirgto (*duomenys neskelbtini*) padarinių iki 2025 m. gruodžio 30 d. į Agentūrą nesikreipė. Sprendime taip pat nurodyta, kad Sprendimų kontrolės skyrius nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo Nr. 1.

Komisija, vertindama atsakovės veiksmus priimant Sprendimą dėl pareiškėjo Skundo, pažymi, jog nagrinėjamu atveju dalyvumo lygis buvo nustatomas pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.3 papunktį (nelaimingas atsitikimas darbe), todėl taikytinos specialios taisyklės. Pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.3 papunktį tokiais atvejais klausimynas nepildomas, o pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 punktą dalyvumo lygis nustatomas vertinant tik bazinį dalyvumą pagal Bazinio dalyvumo kriterijuose nustatytus kriterijus, nustatytus Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priede. Taigi, šiuo atveju, atsakovė privalėjo pirmiausia tinkamai nustatyti bazinį dalyvumo lygį pagal medicininius duomenis ir juos aiškiai susieti su konkrečiais Bazinio dalyvumo kriterijų kriterijais.

Dalyvumo lygio nustatymo aprašo 34<sup>1</sup> dalis reglamentuoja, kad jei nustatant asmens dalyvumo lygį dėl Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.3 papunktyje nurodytų priežasčių asmens organizmo funkcijų sutrikimai, atsiradę dėl kelių ligų ar traumų, sustiprina vienas kitą, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo bazinio dalyvumo procentai dauginami iš koeficientų šia tvarka: jei dėl kito organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai yra 70–80, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai dauginami iš koeficiento 0,9 (34<sup>1</sup>.1 papunktis); jei dėl kito organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai yra 50–65, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai dauginami iš koeficiento 0,8 (34<sup>1</sup>.2. papunktis); jei dėl kito organizmo funkcijos sutrikimo bazinio dalyvumo procentai yra 30–45, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai dauginami iš koeficiento 0,7 (34<sup>1</sup>.3. papunktis); jei dėl kito organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai yra 0–25, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai dauginami iš koeficiento 0,6 (34<sup>1</sup>.4. papunktis).

Kaip minėta, pareiškėjas skunde nurodo, kad jo sveikatos būklė po 2023 m. spalio 1 d. persirgto (*duomenys neskelbtini*) negerėja. Paaiškina, jog nepaisant taikyto gydymo (stacionarinio gydymo laikotarpiu nuo (*duomenys neskelbtini*) bei vėlesnio laikino nedarbingumo), išliko ilgalaikiai (*duomenys neskelbtini*) sutrikimai, darantys reikšmingą neigiamą įtaką jo darbingumui ir kasdienei veiklai. Pareiškėjas pabrėžia, kad sveikatos būklė nėra atsistačiusi ir objektyviai nepagerėjo, todėl, jo vertinimu, nustatant dalyvumo lygį nebuvo tinkamai įvertintas tęstinis ir ilgalaikis sveikatos sutrikimų pobūdis. Pareiškėjas taip pat prašo dalyvumo lygį nustatyti atgaline data nuo 2023 m. spalio 18 d.

Į bylą pateikti medicininiai dokumentai patvirtina, kad pareiškėjas 2023 m. spalio 1 d. susirgo (*duomenys neskelbtini*), po kurio išliko ilgalaikiai (*duomenys neskelbtini*) sutrikimai. Iš Siuntimo duomenų nustatyta, kad pareiškėjui nustatytos šios diagnozės: (*duomenys neskelbtini*). Be kita ko, fiksuoti šie pareiškėjo nusiskundimai ir funkciniai sutrikimai: (*duomenys neskelbtini*).

2025 m. gruodžio 11 d. gydytojo neurologo išvadoje objektyvaus neurologinio ištyrimo metu nustatyta raumenų jėga galūnėse: (*duomenys neskelbtini*).

Iš byloje esančių Siuntimo ir 2025 m. gruodžio 11 d. gydytojo neurologo išvados matyti, kad pareiškėjui nustatyti (*duomenys neskelbtini*) ir sumažėjęs darbingumas. Objektyvaus (*duomenys*

*neskelbtini*) ištyrimo metu nustatyti konkretūs (*duomenys neskelbtini*), kurie patvirtina (*duomenys neskelbtini*) pažeidimą ir funkcinių sutrikimų buvimą.

Komisija pažymi, kad pagal Bazinio dalyvumo kriterijų nuostatas, nervų sistemos pažeidimai vertinami taikant vieną iš alternatyvių kriterijų – arba 3 punktą, kai vyrauja motorikos sutrikimai (hemiparezė, hemiplegija, vertinant raumenų jėgą), arba 7 punktą, kai vyrauja koordinacijos ir pusiausvyros sutrikimai. Kriterijų ir tvarkos aprašas nustato, kad gali būti taikomas tik vienas iš šių kriterijų, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos formą.

Nagrinėjamu atveju atsakovė taikė Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo 7.3 papunktį ir nustatė 55 procentų bazinį dalyvumo lygį, nurodydama (*duomenys neskelbtini*), kurie kilę dėl pareiškėjui diagnozuotos ligos (*duomenys neskelbtini*), ir su ja susijusių gretutinių ligų pagal kodus: (*duomenys neskelbtini*), tačiau iš Sprendimo turinio bei byloje esančių medicininių dokumentų matyti, jog pareiškėjui taip pat kaip papildomas sveikatos sutrikimas diagnozuota (*duomenys neskelbtini*) dėl ligų pagal TKL-AM kodus: (*duomenys neskelbtini*) (2024 m. sausio 3 d. šeimos gydytojo, 2024 m. sausio 12 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo, 2024 m. sausio 16 d. gydytojo neurologo, 2024 m. sausio 12 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijų duomenys). Šie vėliau pareiškėjui diagnozuoti sveikatos sutrikimai nebuvo atsakovės vertinti ir dėl jų Sprendime iš esmės nepasisakyta visiškai. Sprendime bei jo pagrindą sudarančiame Akte Nr. (*duomenys neskelbtini*) taip pat neapartos Siuntime į Agentūrą nurodytos diagnozės pagal kodus: (*duomenys neskelbtini*). Atsižvelgiant į tai, nėra aišku, ar minėtos Sprendime neapartos ir atsakovės nevertintos diagnozės įtakojo kokius nors pareiškėjo organizmo funkcinius sutrikimus, ar minėtos diagnozės susijusios su Siuntime nurodytos pagrindinės diagnozės (*duomenys neskelbtini*) vertinimu kaip liekamieji reiškiniai, ar tai yra atskiros ligos, sąlygojančios papildomą duomenų tikslinimą ir jų apimtyje atliekamą papildomą dalyvumo vertinimą. Tai reiškia, kad Sprendimas priimtas selektyviai parinkus pagrindinę ir su ja susijusias diagnozes, sukėlusias pareiškėjui atitinkamus sveikatos sutrikimus, tačiau neatmesta kitų medicininiuose dokumentuose pareiškėjui diagnozuotų ligų įtaka ir nepaaiškintas jų nevertinimas.

Komisija pažymi, kad pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 punktą dalyvumo lygis dėl nelaimingo atsitikimo darbe turi būti nustatomas tiesiogiai vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priede nustatytais kriterijais. Tuo tarpu Kriterijų ir tvarkos aprašo 34<sup>1</sup> punktas taikomas tuo atveju, kai nustatomi keli organizmo funkcijų sutrikimai, kurie tarpusavyje sąveikauja ir sustiprina vienas kitą. Komisija pažymi ir tai, kad pakartotinis vertinimas turėjo būti atliekamas remiantis visais Agentūrai pateiktais ir jos turėtais mediciniais dokumentais, įskaitant duomenis, esančius ESPBI IS. Atsakovė turėjo pareigą visapusiškai ir objektyviai įvertinti visus medicininius duomenis, tačiau iš Sprendimo turinio matyti, jog ši pareiga nebuvo įgyvendinta tinkamai.

Vertinant pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimo procedūrą Agentūroje taip pat pastebėta, kad Teritorinio skyriaus sprendime Nr. 1 nurodyta, jog, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34<sup>1.2</sup> papunkčiu, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio dalyvumo procentai – 55 – dauginami iš koeficiento 1,00, todėl apskaičiuotas dalyvumo lygis sudaro 55 procentus. Šis sprendimas priimtas Nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe vertinimo akto Nr. (*duomenys neskelbtini*) (pastaba, akto Nr. (*duomenys neskelbtini*)) pagrindu. Iš šio akto turinio matyti, kad vertinant pareiškėjo dalyvumo lygį buvo konstatuota, jog organizmo funkcijų sutrikimai atsiradę dėl kelių ligų ar traumų ir sustiprina vienas kitą, t. y. egzistuoja Kriterijų ir tvarkos aprašo 34<sup>1</sup> punkto taikymo prielaidos. Akte nurodyta, kad nustatyti bazinio dalyvumo procentai – 55 (13 punktas), taip pat aiškiai pažymėta, kad dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo bazinio dalyvumo procentai turi būti dauginami iš koeficiento 0,8, kai kito sutrikimo bazinio dalyvumo procentai yra 50–65 (14 punktas). Iš Teritorinio skyriaus sprendimo Nr. 1 išvadų ir pateiktų duomenų matyti, jog nustatant galutinį pareiškėjo dalyvumo lygį ir 55 balus padauginus iš koeficiento 0,8, suapvalinus gaunami 45 procentai. Agentūros Kontrolės skyrius, pakartotinai atlikdamas pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimą, šios aplinkybės nefiksavo ir dėl jos Sprendime nepasisakė, nors minėto Teritorinio skyriaus sprendimo nepakeitė.

Vertinant ginčijamo Sprendimo pagrindimą, atkreiptinas dėmesys į tai, kad Aktas Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir jo pagrindu priimtas Sprendimas taip pat vienas kitam prieštarauja, nes

viename dokumente konstatuojamas kelių sutrikimų buvimas ir jų sąveika (kaip ir Teritorinio skyriaus sprendime Nr. 1), o kitame faktiškai taikomas vieno sutrikimo vertinimo modelis. T. y. Sprendime nurodoma, kad vertinant dalyvumo lygį, vertinti funkciniai sutrikimai, stiprinantys vieną kitą, bet vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34 ir 36 punktais, nustatytas bazinio dalyvumo lygis – 55 procentai, o Akte Nr. 665 nurodyta, kad nustatyti bazinio dalyvumo procentai – 55, pritaikius koeficientą (šiuo atveju – 0,8), apskaičiuotas 55 procentų dalyvumo lygis, nors pastarasis, kaip ir Teritorinio skyriaus sprendime Nr. 1, turėtų būti 45 ( $55 \times 0,8 = 44$ , suapvalinus 45 procentai). Taigi, iš akto Nr. 665 ir Sprendimo turinio neįmanoma nustatyti, kokia vertinimo schema taikyta, nes viename dokumente fiksuojamas kelių sutrikimų modelis ir Kriterijų ir tvarkos aprašo 34<sup>1</sup> punkto taikymo prielaidos, o kitame galutinis dalyvumo lygio nustatymo rezultatas apskaičiuotas darant išvadą, jog organizmo funkcijų sutrikimai atsirado dėl vienos ligos, taip pat, taikant koeficientą, neteisingai apskaičiuotas galutinis dalyvumo lygio rezultatas.

Reziumuojant tai, kas išdėstyta, sprendžiama, kad Sprendimo motyvai yra priešaringi ir netikslūs.

Atsakovė atsiliepime paaiškina, kad vertinant pareiškėjo dalyvumo lygį nebuvo nustatyta kitų organizmo funkcinių sutrikimų, dėl kurių būtų taikomi kiti bazinio dalyvumo lygio intervalai (70–80 proc., 50–65 proc., 30–45 proc. ar 0–25 proc.), todėl dalyvumo lygį mažinantis koeficientas nebuvo taikytas, nors kaip matyti iš bylos duomenų, Akte Nr. (*duomenys neskelbtini*), kurio pagrindu priimtas Sprendimas, pažymėtas taikytinas koeficientas 0,8.

LVAT savo praktikoje yra ne kartą išaiškinęs, jog kilus administraciniam ginčui dėl individualaus administracinio akto, jį priėmęs subjektas ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoje ir (ar) teisme negali nurodyti priimto akto motyvų (jei aktas buvo be motyvų), papildyti ar pakeisti akte nurodytus motyvus (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. gruodžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>602</sup>-1536/2014, 2016 m. vasario 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-313-146/2016, 2022 m. gegužės 4 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-261-502/2022). Todėl, vadovaujantis aptartu LVAT išaiškinimu, atsakovės vėliau teikti argumentai atsiliepime bei kartu pridėti raštai, į kuriuos nebuvo nuorodų skundžiamo Sprendimo priėmimo metu, negali būti vertinami kaip Sprendimo motyvai. Šiuo atveju Komisija neturi teisės pati nusistatyti priežastį, dėl kurios buvo priimtas atitinkamas Sprendimas (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1240-556/2018 ir kt.). Atkreiptinas dėmesys, jog atsiliepime nurodant papildomus motyvus bei remiantis papildomais dokumentais, kuriais nebuvo remtasi Sprendimo priėmimo metu, pareiškėjui užkertamas kelias tinkamai įgyvendinti teisę į gynybą, siekiant nugincyti tokį Sprendimą.

Atsižvelgdama į tai, Komisija daro išvadą, kad vertinant pareiškėjo dalyvumo lygį nebuvo nuosekliai ir teisingai pritaikytos Kriterijų ir tvarkos aprašo 34<sup>1</sup> punkto nuostatos, o tai rodo Sprendimo motyvų priešaringumą. Sprendime nepasisakyta dėl visų Siuntime į Agentūrą nurodytų pareiškėjui diagnozuotų ligų, neatliktas jų įtakos dalyvumo lygiui vertinimas, taip pat, nors Sprendime paminėti kitos papildomuose medicininuose dokumentuose pareiškėjui diagnozuotos ligos, tačiau dėl jų atsakovė galutiniu Sprendimu taip pat nepasisakė. Atsižvelgiant į tai, sprendžiama, jog ginčo Sprendimu nepakankamai pagrįstas pareiškėjui nustatytas dalyvumo lygio procentas.

Atsakovės veiksmai, pakartotinio dalyvumo vertinimo metu neatitiko gero administravimo principo, įpareigojančio vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui spręsti reikšmingas aplinkybes, išklaudyti asmenis, kurių atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrinti, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>502</sup>-134/2012, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>143</sup>-816/2014 ir kt.). Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad Sprendimas nėra pakankamai motyvuotas, todėl naikintinas.

Minėta, jog pareiškėjas Agentūrai pateiktu Skundu prašė skirti jam priklausančias išmokas, paramos priemones už praėjusį laikotarpį atgaline tvarka nuo susirgimo (*duomenys neskelbtini*) ir simptomų diagnozavimo, motyvuojant, kad sveikatos būklė negerėjanti.

Ginčo Sprendimu pareiškėjui dalyvumo lygis nustatytas dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe, t. y. taikyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.3 papunktyje įtvirtinta priežastis. Tame pačiame Sprendime nurodyta, jog termino pradžia atgaline data nenustatyta, nes tam esą nepakanka duomenų, motyvuojant, kad pareiškėjas po laikino nedarbingumo pabaigos iki 2025 m. gruodžio 30 d. į Agentūrą nesikreipė.

Ginčui aktualus Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punktas nustato, kad tais atvejais, kai asmuo prašo dalyvumo lygį, atsiradusį dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe ar profesinės ligos, nustatyti atgaline data, Agentūra gali dalyvumo lygį nustatyti atgaline data nuo sužalojimo darbe ar nustatytos profesinės ligos padarinių atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už trejus praėjusius metus, skaičiuojant nuo dokumentų gavimo Agentūroje dienos, jeigu tam nustatyti yra pateikta pakankamai duomenų. Taigi ši teisės norma yra specialioji, skirta būtent toms situacijoms, kai funkciniai sutrikimai ir dėl jų kylantis dalyvumo netekimas siejami su nelaimingu atsitikimu darbe. Vadinasi, tokiais atvejais Agentūra turi ne apsiriboti vien formaliu kreipimosi į Agentūrą momento konstatavimu, bet pirmiausia įvertinti, ar byloje esantys medicininiai ir kiti dokumentai leidžia nustatyti, nuo kada faktiškai atsirado tie sužalojimo ar ligos padariniai, kurie yra reikšmingi dalyvumo lygiui nustatyti.

Komisija pažymi, kad byloje esantys duomenys patvirtina ne tik patį susirgimo faktą, bet ir jo ryšį su tarnyba bei nelaimingu atsitikimu darbe. Pareiškėjas skunde nurodo, kad 2023 m. spalio 1 d. tarnybos metu, dalyvaudamas lauko pratybose, pajuto sveikatos sutrikimus, vėliau jam buvo diagnozuotas (*duomenys neskelbtini*), o ligos aplinkybių išvada ir nelaimingo atsitikimo darbe aktas patvirtino, kad susirgimas susijęs su tarnyba ir laikytinas nelaimingu atsitikimu darbe. Šias aplinkybes pagrindžia ir prie skundo pridėti dokumentai, įskaitant 2023 m. lapkričio 13 d. nelaimingo atsitikimo darbe aktas Nr. (*duomenys neskelbtini*) bei 2023 m. lapkričio 15 d. „Nelaimingų atsitikimų tyrimo komisijos dėl eil. (*duomenys neskelbtini*) ligos aplinkybių išvada“ Nr. (*duomenys neskelbtini*). Taigi, nagrinėjamu atveju, nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjo sveikatos sutrikimų priežastis pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 37 punktą yra būtent 37.3 papunktyje nurodytas nelaimingas atsitikimas darbe.

Byloje taip pat nustatyta, kad pareiškėjas po susirgimo buvo gydomas stacionare (*duomenys neskelbtini*), o po to jam buvo nustatytas laikinas nedarbingumas. Skunde pareiškėjas tiesiogiai remiasi laikino nedarbingumo laikotarpiu kaip objektyvia riba, nuo kurios, jo vertinimu, turėjo būti sprendžiama dėl dalyvumo lygio termino pradžios atgaline data, t. y. ne vėliau kaip bent nuo 2023 m. spalio 18 d. Be to, skunde nurodyta, kad 2026 m. sausio 27 d. (*duomenys neskelbtini*) pažyma Nr. (*duomenys neskelbtini*) patvirtina ilgalaikių liekamųjų reiškinių išlikimą po (*duomenys neskelbtini*). Iš neurologo išrašo matyti (*duomenys neskelbtini*). Karo medicinos ekspertizės dokumente taip pat pažymėta, kad nuo 2023 m. spalio 1 d. liko liekamųjų reiškinių ir dėl to sumažėjo pareiškėjo tinkamumas tarnybai pagal sveikatos būklę.

Atsižvelgiant į nurodytą teisinį reglamentavimą ir bylos duomenis, darytina išvada, kad termino pradžios nustatymo atgaline data klausimas turėjo būti sprendžiamas, pirmiausia, taikant Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punktą, nes: pirma, Agentūra pati konstatavo, kad dalyvumo lygio priežastis yra nelaimingas atsitikimas darbe; antra, pareiškėjas aiškiai siekė, jog terminas būtų nustatytas atgaline data; trečia, byloje yra pateikti dokumentai apie nelaimingo atsitikimo darbe faktą, ligos pradžią, laikino nedarbingumo laikotarpį ir vėliau nustatytus išliekančius funkcinis sutrikimus, kurie atitinka Sprendime nurodytus funkcinis sutrikimus, sąlygojusius pareiškėjui atsakovės nustatytą dalyvumo lygį. Todėl aplinkybė, kad pareiškėjas iki 2025 m. gruodžio 30 d. nesikreipė į Agentūrą, negalėjo būti pakankamas pagrindas atsisakyti svarstyti termino pradžios nustatymą atgaline data.

Komisija pažymi, kad Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punktas nustato du esminius normos taikymo kriterijus: pirma, dalyvumo lygis turi būti siejamas su nelaimingu atsitikimu darbe ar profesine liga; antra, turi būti pateikta pakankamai duomenų tokiai datai (laikotarpiui) nustatyti. Vadinasi, lemiamą yra ne formali kreipimosi diena, o tai, ar byloje esančių dokumentų pakanka objektyviai nustatyti sužalojimo ar ligos padarinių atsiradimo laiką ir jų tęstinumą. Šiuo atveju, iš skundžiamo Sprendimo matyti, kad atsakovė iš esmės apsiribojo teiginiu, jog termino pradžia

atgaline data nustatyti nepakanka duomenų, nes pareiškėjas po laikino nedarbingumo pabaigos iki 2025 m. gruodžio 30 d. į Agentūrą nesikreipė.

Atsižvelgiant į tai, kad byloje esantys medicininiai dokumentai ir juose padarytose išvadose pareiškėjo organizmo funkcijų sutrikimai tiesiogiai sietini su pareiškėjui dar 2023 metais diagnozuotu (*duomenys neskelbtini*), Komisijai nekyla abejonė, jog dalyvumo lygis, nagrinėjamu atveju, galėjo būti nustatytas atgaline data, kaip tai numatyta minėtame Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punkte.

Minėta, jog VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai aiškiai nustato pareigą administraciniame sprendime nurodyti jo teisinį ir faktinį pagrindą, pagrįsti objektyviais duomenimis. Be to, pagal viešojo administravimo principus viešojo administravimo subjektas privalo veikti rūpestingai, išsamiai ištirti reikšmingas aplinkybes ir taikyti teisės normas pagal jų paskirtį. Nagrinėjamu atveju atsakovė, pripažinusi Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.3 papunkčio taikymą, privalėjo detaliai įvertinti Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punkto taikymo prielaidas: nuo kada atsirado ligos padariniai, kokie funkciniai sutrikimai buvo nustatyti, ar jie išliko po laikino nedarbingumo pabaigos, ar medicininiai dokumentai leidžia identifikuoti ankstesnį termino pradžios momentą. To nepadarius, Sprendimo motyvai šioje dalyje laikytini nepakankamais.

Komisija taip pat pažymi, kad Kriterijų ir tvarkos aprašo 40 punkte nustatytas trejų metų termino ribojimas. Nagrinėjamu atveju, pareiškėjas siekia, kad termino pradžia būtų nustatyta bent nuo 2023 m. spalio 18 d., o kreipimasis ir dokumentų pateikimas Agentūrai vyko 2025 m. pabaigoje ir 2026 m. pradžioje, todėl prašoma dalyvumo lygio nustatymo data patenka į teisės akte nustatytą maksimalų trejų metų laikotarpį.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, sprendžiama, jog ginčijamas Sprendimas turi esminių motyvacijos ir pagrindimo trūkumų tiek dalyvumo nustatymo dalyje, tiek pasisakant dėl dalyvumo nustatymo termino. Todėl, konstatavus sprendimo neatitiktį VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punkto reikalavimams, pareiškėjo reikalavimas panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. kovo 17 d. sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe“ dalį, kuria nustatytas 55 proc. dalyvumo lygis, 45 proc. netekto dalyvumo lygis bei dalyvumo lygio termino pradžia nuo 2025 m. gruodžio 30 d. tenkintinas ir Sprendimas, kurio esmė ir sudaro prašomos panaikinti dalys, naikintinas kaip neteisėtas.

Pareiškėjas Komisijai pateiktu skundu reišė išvestinius reikalavimus, prašydamas įpareigoti Agentūrą iš naujo, išsamiai ir motyvuotai įvertinti pareiškėjo sveikatos būklę, netekto dalyvumo procentus ir dalyvumo lygio termino pradžią, remiantis visais pateiktais medicininiais ir kitais dokumentais; vertinant iš naujo, įpareigoti Agentūrą spręsti dėl dalyvumo lygio termino pradžios nustatymo atgaline data bent nuo 2023 m. spalio 18 d., nes laikino nedarbingumo laikotarpis pagal pateiktus dokumentus baigėsi 2023 m. spalio 17 d., o (*duomenys neskelbtini*) po ligos išliko. T. y. pareiškėjas skunde suformulavo konkretaus turinio reikalavimus, sietinus su atsakovės, kaip viešojo administravimo subjekto atliekamais veiksmais.

Pažymima, jog Komisija neatlieka viešojo administravimo funkcijų ir nepriima sprendimų, kurie priskirti viešojo administravimo subjektams (žr., pvz., LVAT 2022 m. vasario 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-103-756/2022; 2020 m. vasario 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-169-624/2020 ir kt.), todėl negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą atlikti konkrečius veiksmus. Atsižvelgiant į tai, Agentūra įpareigojama iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2026 m. sausio 30 d. skundą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėjas skundu taip pat prašo priteisti jam iš atsakovo patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Pagal Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 5 straipsnio 5 dalį, Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai, nagrinėdami skundus (prašymus), nei žalos, nei bylos šalių turėtų išlaidų atlyginimo klausimų nesprenžia, t. y. Komisijos kompetencijai nepriskirtina spręsti klausimų dėl bylinėjimosi išlaidų. Vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, administracinių ginčų komisija priima sprendimą nutraukti bylą, jeigu byla nepriskirtina administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Išdėstytu pagrindu, bylos dalis dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo nutrauktina kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai (IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Bylos dalį dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo nutraukus, vėl kreiptis į administracinių ginčų komisiją dėl ginčo tarp

tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama (IAGNTĮ 20 straipsnio 4 dalis).

*Dėl bylos duomenų neviešinimo.*

Atsakovė atsiliepiamu prašo priimti sprendimą dėl visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimo ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, savo iniciatyva visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo X. Y. skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2026 m. kovo 17 d. sprendimą Nr. STS-1886 „Dėl dalyvumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe“.

Įpareigoti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2026 m. sausio 30 d. skundą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Bylos dalį dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo nutraukti kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Laura Bernikienė